

Jak dobrze notować?

1. **Ćwiczyc, ćwiczyc, ćwiczyc.** Lepsze pisanie wymaga poprawy pamięci i wzmocnienia mięśni dłoni przez regularne przyzwyczajanie do intensywnego wysiłku. Nie da się tego osiągnąć inaczej niż powtórzeniami. Wykorzystaj do końca każdą debatę – nie odpuszczaj ostatnich mów, staraj się sporządzić także z nich przydatne notatki.
2. **Używaj kilku kartek.** Zmieszczenie wszystkich pomysłów na mowę na jednej kartce jest niemalże niemożliwe. Czytelne oddzielenie pomysłów i zmuszenie się do sięgnięcia po kolejną kartkę pozwoli na lepsze skupienie się na oddzielnych argumentach.
3. **Używaj różnych kolorów.** To bardzo proste rozróżnienie pozwoli na czytelne argumentów Twojej i drugiej strony.
4. **Zostaw wolne miejsce.** Odpowiedzi do argumentów, przykłady i kolejne pomysły – wiele treści pojawi się na kartce już w trakcie debaty, czasem tuż przed Twoją mową. Zostaw miejsce pomiędzy kolejnymi jej etapami, które będzie mogło pomieścić nowe pomysły.
5. **Pisz hasłowo.** Do zapisania myśli nie potrzebujesz całych zdań. Jeśli stworzysz dobrze napisany tekst, będziesz jego niewolnikiem, a przemowa zmieni się w recytację. Potrzebujesz jedynie haseł i opisów relacji między nimi – często słowa zastąpić możesz symbolami. Ćwicz mówienie o luźno powiązanych ze sobą terminach. Na kartce zostaw tylko same niezbędne słowa, a potem objaśnij wszystkie z nich.
6. **Pisz wyraźnie.** Pracę nad stylem pisania większość z nas zakończyła w szkole podstawowej – nie znaczy to jednak, że nie można do niej wrócić! Podziękujesz sobie za dodatkowy wysiłek podczas mowy. Nawyk czytelnego pisania można wyrobić w dowolnym wieku.
7. **Niektóre rzeczy pisz BARDZO WYRAŹNIE.** Ok, nie uda Ci się znacznie poprawić pisania w kilka dni. Upewnij się jednak, że nazwy argumentów napisane są w bardzo czytelny sposób. Będziesz czuł się o wiele lepiej, wiedząc że kolejne części Twojej mowy będą łatwe do odnalezienia na kartce.
8. **Wymyśl własne skróty.** 'Zwiększenie potencjału zbrojnego' można zapisać jako „+ pot. zbroj.” ale także „zwiększ. p. milit”. Każdy system jest dobry jeśli potrafisz się nim posługiwać, umieszczaj na kartce swoje pierwsze skojarzenia!
9. **Spisz cokolwiek.** Jeśli nie uda Ci się zidentyfikować najważniejszych myśli, lepiej będzie odnieść się do niektórych z nich niż do żadnych. Bałagan i niekompletne notatki są nadal lepsze niż zero notatek. Bardzo możliwe, że podczas odpowiadania na niezbyt istotne kwestie dotkniesz najważniejszych zagadnień i w ten sposób stworzysz dobrą kontrargumentację – od czegoś trzeba zacząć!
10. **Nie mów podczas mów drugiej strony.** To oczywista rada, za którą wielokrotnie nie podążamy. Bardzo często nie potrafimy oprzeć się pokusie skomentowania wystąpień drugiej strony. Walcz z tą pokusą - zapisz swoją myśl na kartce i słuchaj mowy dalej. Wróć do notatki kilka minut później i zastanów się – czy naprawdę była tak istotna? Nie zabieraj sobie i partnerom z drużyny możliwości słuchania drugiej strony!
11. **Próbuj notować podczas swojej mowy.** To bardzo trudne zadanie, jednak warto podjąć się go podczas przygotowań. Nauczysz się w ten sposób wznoszenia swojej koncentracji na absolutne wyżyny. Ogranicz się do haseł, staraj się jednak zachować sens całego wywodu. Dzięki temu ćwiczeniu „normalne” notowanie stanie się dla Ciebie bardzo proste!